

Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний эрсдэлийг бүртгэх,
хариу арга хэмжээ авах журам 2023

Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний эрсдэлийг бүртгэх,
хариу арга хэмжээ авах журам 2023

**БҮСҮЙН ОНОШИЛГОО ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЭРСДЭЛИЙГ БҮРТГЭХ,
ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭ АВАХ ЖУРАМ**

Хувилбарын дугаар:1
Хүчин төгөлдөр болсон огноо: 2023-10-25
Баримт бичгийн дугаар:01

Баримт бичгийг хариуцах нэгж	Нийт тасаг, нэгжүүд		
Баримт бичгийн нууцлалын зэрэглэл	Дотоод	Баримт бичгийн түвшин	3
	Овог нэр	Албан тушаал	Гарын үсэг
Боловсруулсан.	Ц.Лувсандамдин Б.Эрдэнэзул	ЭМТҮЧАБ Албаны дарга Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, орчны эрсдэлийн менежер	
Санал өгсөн	Д.Баянмөнх	Үйл ажиллагаа эрхэлсэн дэд захирал	
Хянаж баталсан	Г.Дашжанцан	БОЭТөвийн захирал	

Баримт бичгийн өөрчлөлтийн бүртгэл

Хувилбарын дугаар	Хүчин төгөлдөр болсон огноо	Өөрчлөлтийг батласан албан тушаалтан	Өөрчлөлтийн утга (баримт бичигт ямар өөрчлөлт орсоныг товч тайлбарлана)
1			
2			
3			
4			
5			
6			

АГУУЛГА

1. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ	4
2. ХАМРАХ ХҮРЭЭ	4
3. НЭР ТОМЬЁО, ТОВЧИЛСОН ҮГ.....	4-5
4. АЖИЛ ОЛГОГЧИЙН ЭРХ	5
5. ТАСГИЙН ЭРХЛЭГЧ НАРЫН ҮҮРЭГ	5-6
6. ХАБ, ОРЧНЫ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖЕРИЙН ҮҮРЭГ.....	6
7. НИЙТ АЖИЛТНЫ ЭРХ ҮҮРЭГ.....	6-7
8. ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА.....	7-8
9. ХҮЛЭЭХ ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА.....	8
10.ХАВСРАЛТ 1.....	9

**БАЙГУУЛЛАГЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЭРСДЭЛИЙГ
БҮРТГЭХ, ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭ АВАХ ЖУРАМ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1. Эрсдэлийн удирдлага гэдэг нь тухайн байгууллагад тохиолдож болох аюул ослыг тодорхойлж тооцоолох, аюул осолд хүргэж болох хүчин зүйлсийг илрүүлэх, эрсдэлийг бууруулах, арилгах, шилжүүлэх, нэгэнт аюул, осол эрсдэл нүүрлэсэн тохиолдолд түүнийг хохирол багатайгаар даван туулах ирээдүйд учирч болох сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлээс ангид байх цогц үйл ажиллагаа юм.
2. Эрсдэлийн удирдлага нь эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад чиглэсэн тасралтгүй үргэлжлэх үйл явц болно.
3. ЭМТҮЧАБ Алба нь эрсдэлийг үнэлэх, эрэмбэлэх, хариу арга хэмжээг зохион байгуулах, ажилтнуудыг сургах үүрэгтэй.

Хоёр. Эрсдэлийг илрүүлэх, тодорхойлох, үнэлэх, арга хэмжээ авах

1. Байгууллагын эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын алба нь эрсдэлийг дараах дарааллаар тогтооно.
2. Эрсдэлийг илрүүлж нөхцөл байдлыг тодорхойлно.
 - Өдөр тутмын үйл ажиллагааны явцад дотоод болон гадаад хүчин зүйлийн нөлөөллөөс үүсч болох эрсдэлийн хүчин зүйлс, тэдгээрийн шалтгаан, үр дагаврыг тохиолдол мэдээлэх хуудас, үйл ажиллагааны явцын хяналт, аюулгүй байдлын тойрон үзлэг, албан болон албан бус мэдээлэл, санал, гомдолд тулгуурлан тогтооно.

Эрсдэлийг илрүүлэхдээ нотолгоо бүхий дараах баримт, мэдээ, мэдээллийг ашиглана.

- Өмнөх туршлага
- Мэргэжлийн хяналт болон аудитын дүгнэлт
- Давтамж өндөртэй тохиолдолд хийсэн дүгнэлт
- Тохиолдлын бүртгэл
- Эмгэг судлалын тэмдэглэл
- Байгууллагад хийгдсэн хяналт, шинжилгээ үнэлгээний дүн
- Мэргэжлийн байгууллагын анхааруулга
- Ханган нийлүүлэгч байгууллагын анхааруулга
- Хүний нөөцийн хангамж, хүртээмж, мэргэшсэн байдал
- Ёс зүйн асуудал

Эрсдэлийг тодорхойлно.

Цуглуулсан баримт, мэдээ, мэдээлэл дээр үндэслэн эрсдэлт хүчин зүйлсийг дараах байдлаар ангилж, эрсдэлийн төрөл, хугацаа, давтамжийг харгалзан магадлал, түүнээс үүдэн гарах үр дагаврыг тогтооно.

Эрсдэлийг тохиолдох магадлангаар нь дараах байдлаар ангилна.

- Маш ховор
- Ховор
- Магадлалтай
- Тодорхой
- Өндөр магадлалтай

Эрсдэлийн ангилал зэрэглэл

Магадлал		Бүртгэгдсэн давтамжийн тоо	
Зэрэглэл	Ангилал	Эмнэлзүйн эрсдэл	Гадаад дотоод орчны эрсдэл
1	Маш ховор	3 буюу түүнээс дээш жилд 1 удаа	10 аас дээш жилд 1 удаа
2	Ховор	Жилд 1 удаа	5-10 жилд 1 удаа
3	Магадлалтай	Сард 1 удаа	3-5 жилд 1 удаа
4	Тодорхой	7 хоногт 1 удаа	1-3 жилд 1 удаа
5	Өндөр магадлалтай	Өдөрт 1 удаа	Жилд 1-ээс олон удаа

Эрсдэл тохиолдоход үүсч гарах үр дагаварыг дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

- Хор хөнөөлгүй
- Бага зэрэг
- Дунд зэрэг
- Өндөр
- Ноцтой

Эрсдэлийн үр дагавар

Зэрэглэл	Үр дагавар	Тайлбар
1	Хор хөнөөлгүй	Хувь хүн, байгууллагын нэр хүнд, барилга байгууламж, байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлөөгүй, санхүүгийн алдагдалгүй, холбогдох хууль, журам тогтвортой
2	Бага зэрэг	Хувь хүн, байгууллагын нэр хүнд, барилга байгууламж, байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөлөл бага зэрэг, санхүүгийн алдагдал бага, холбогдох хууль, журамд бага хэмжээний өөрчлөлт орох, хүлээгдэл чирэгдэл үүсэх
3	Дунд зэрэг	Эмчилгээ шаардлагатай, байгаль орчинд дунд зэргийн үр дагавартай, санхүүгийн алдагдалтай, холбогдох хууль, журамд нилээн өөрчлөлт орох, түр хугацааны хөдөлмөрийн чадвар алдалт, эмчилгээ үйлчилгээ түр хугацаагаар тасалдах
4	Өндөр	Хувь хүн, байгууллагын нэр хүнд, барилга байгууламж, санхүүгийн хор нөлөө ихтэй, холбогдох хууль, журамд нилээд өөрчлөлт орж шинэчлэгдсэн, удаан хугацааны хөдөлмөрийн чадвар алдалт үүсэх, эмчилгээ, үйлчилгээ удаан хугацаагаар тасалдах
5	Ноцтой	Нас баралт, хүнд гэмтэл, байгаль орчинд аюултай үр дагавар, санхүүгийн асар их алдагдал, холбогдох хууль, журам хүчингүй болсон байнга өөрчлөгдөж байдаг, үйл ажиллагаа зогсох

Эрсдэлийг үнэлнэ.

1. Эрсдэлийн түвшинг тоогоор тогтооно.
2. Эрсдэлийн түвшинг тоон утгаар илэрхийлэгч үндсэн гол хэмжүүр нь магадлал болон үр дагавар байна. Магадлал нь үзэгдэх давтамжаар, харин үр дагаварыг үзүүлэх нөлөөлөл, хохиролоор хэмжинэ.

Магадлал үржих нь үр дагавар тэнцүү эрсдэлийн зэрэг

Эрсдэлийн үнэлгээний матриц

магадлал	Үр дагавар				
	Хор хөнөөлгүй	Бага	Дунд	Өндөр	Ноцтой
Ховор	1	2	3	4	5
Магадлал багатай	2	4	6	8	10
Магадлалтай	3	6	9	12	15
Магадлал ихтэй	4	8	12	16	20
Тодорхой	5	10	15	20	25

Эрсдэлийн шинжилгээний матрицд эрсдэлийн зэргийг харгалзах тоонд тохируулан ногоон, хув, улаан өнгөөр тодотгоно.

1. Бага зэрэг- ногоон өнгө нь тохиромжтой түвшин буюу эрсдэлд тохирсон зохицуулгын механизм байгааг илтгэнэ.
2. Дунд зэрэг-шар өнгө нь тохиромжгүй түвшин буюу эрсдэлийг удирдахад тохиромжгүй байгааг илтгэнэ.
3. Их зэрэг- улбар шар өнгө нь одоо ашиглаж байгаа зохицуулгын механизмд дутагдал, сул талтай, анхаарч өөрчлөх шаардлагатайг илтгэнэ.
4. Ноцтой- улаан өнгө нь одоо ашиглаж байгаа зохицуулгын механизмд ноцтой дутагдал, сул талтай, хяналтгүй эрсдэл байгааг илтгэнэ.

Эрсдэлийг бууруулах хариу арга хэмжээ авна. Дараах 4 үндсэн аргын аль нэгийн сонгон ашиглана.

1. Эрсдэлийг арилгах: Эрсдэл учруулах үйл ажиллагааг зогсоох, эрсдэлээс зайлсхийх тодорхой арга зам нэвтрүүлэх замаар эрсдэлийг арилгана.
2. Эрсдэлийг бууруулах, багасгах: Эрсдэлийг хүлээн зөвшөөрөгдөх түвшин хүртэл бууруулна.
3. Эрсдэлийг шилжүүлэх: Эрсдэлээ даатгуулах юм уу өөр арга зам ашиглах замаар (байгууллага, тасаг, албан хаагчид)-д шилжүүлэх арга
4. Эрсдэлийг хүлээн зөвшөөрөх: Эрсдэлээс үүдэн гарах хохирол, алдагдлыг тухайн байгууллага өөрөө хариуцна гэж үзэн тодорхой эрсдэлийг хүлээн зөвшөөрөх

Эрсдэлд хариу арга хэмжээ авах, эргэн хяналт

Зэрэглэл	Ангилал	Харгалзах өнгө	Шийдвэрлэх арга зам	Эргэн хяналт
1-3	Бага		Нэгжийн түвшинд зэрэглэл бууруулах үйл ажиллагааг зохион байгуулна.	Жилд 1 удаа эргэн хянана
4-6	Дунд		ЭМТҮЧАБА-нд мэдэгдэнэ.	Улирал тутам, хагас жилд эргэж хянана.
7-12	Өндөр		Байгууллагын удирдлагад мэдэгдэнэ. Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө яаралтай гаргаж, холбогдох арга хэмжээг авах шаардлагатай	Хагас жил, жилд эргэн хянан. Гүйцэтгэлийн хяналт хийнэ.
13-25	Ноцтой		Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад мэдэгдэнэ. Ажлын хэсэг томилон арга хэмжээ авна. Нэн даруй арга хэмжээ авах шаардлагатай	Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсан хугацаанд хяналт тогтмол хийнэ.

Төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд хяналт, шинжилгээ хийнэ. Хяналт шинжилгээг дотоодын болон хөндлөнгийн байгууллагаар хийлгэж болно.

Гурав. Эрсдэлийг мэдээлэх

1. Эрсдэлийг бүртгэн үнэлгээ хийж эрэмбэлж, дараах байдлаар мэдэгдэнэ.
2. Эрсдэлийг мэдээлэхдээ дараах байдлаар ангилна.
 - Эрсдэлийн үнэлгээ оноо 1-6 бага, дунд зэргийн эрсдэл гэж үзэн байгууллагын түвшинд шийдвэрлэнэ.
 - Эрсдэлийн үнэлгээний оноо 7-12 бол өндөр эрсдэл гэж үзэн Эрүүл мэндийн хөгжлийн санд мэдээлнэ.
 - Эрсдэлийн үнэлгээний оноо 13-25 бол ноцтой эрсдэл гэж үзэн Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн эрсдэлийн санд шууд мэдээлнэ.

Эрүүл мэндийн газрын чанар, аюулгүй байдлын асуудал эрхэлсэн хэлтэс өөрийн харьяа нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагуудаас илгээсэн эрсдэлийг эрэмбэлж хамгийн ноцтой, өндөр ангилалд хамаарахаас нь эхлэн холбогдох байгууллагуудтай хамтран эрсдэлийг арилгах, бууруулах, шилжүүлэх арга хэмжээг авна.

Дөрөв. Эрсдэлээс сэргийлэх талаар удирдлагын баг, ажилтнуудын хүлээх үүрэг

Удирдах зөвлөлийн үүрэг

1. Байгууллагын гадна болон дотоод орчин, эмнэлзүйн эрсдэлийн удирдлагын бодлогыг тодорхойлон батална.

Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний эрсдэлийг бүртгэх,
хариу арга хэмжээ авах журам 2023

2. Эрсдэлийн удирдлагын багийн гишүүдийн чиг үүргийг тодорхойлж үүрэгжүүлнэ.
3. Эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагаанд хяналт тавих, эрсдэлийн удирдлагын багийн чиг үүрэг, хөтөлбөр төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд гүйцэтгэлийн үнэлгээ хийнэ.
4. Эрсдэлийн удирдлагын талаар хэрэгжүүлсэн тайланг хэлэлцэн, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг тодорхойлно.

Байгууллагын захиралын үүрэг

1. Байгууллагын захирал Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас гаргасан эрсдэлийн удирдлагатай холбоотой бүх шийдвэр, тушаалыг биелүүлэх, эрсдэлийн удирдлагын журмыг дагаж мөрдөх, эрсдэлийн менежмент, аюулгүй ажиллагааны тогтолцоог үр дүнтэй ажиллуулах үүрэг хүлээнэ.
2. Захирал нь төлөвлөөнд заасны дагуу жилийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд эрсдэлийн удирдлагын талаар тусган үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.
3. Төлөвлөгөөнд тухайн байгууллагын хувьсан өөрчлөгдөж буй хэрэгцээ, орчин нөхцөлөөс шалтгаалан эрсдэлийн удирдлагын зорилго, зорилтуудыг тодотгон, тулгарч буй эрсдэлтэй холбоотой шийдвэрлэх арга зам, ЭМТҮЧАБ Албаны санхүү хөрөнгийн эх үүсвэр, хамтрагч талууд гүйцэтгэлд хяналт тавих зэргийг багтаасан байна.
4. Эрсдэлийг бусад талуудтай хамт үүрэх, эрсдэлийг шилжүүлэх үүднээс байгууллагын хөдлөх болон үл хөдлөх хөрөнгийг даатгуулах шийдвэр гаргана.
5. Эрсдэлийн менежментийн цар хүрээ, эрсдэлийн менежментийн үйл явцад гүйцэтгэлийн түвшин шаардлагатай буюу хүлээгдэж байгаа хэмжээнд байгаа эсэхийг тогтоох зорилгоор нөхцөл байдлыг тодорхойлох буюу ажиглах, зөвлөх, тогтмол шалгалт хийх мониторингийн үйл ажиллагааг үе шаттайгаар зохион байгуулна.

Ерөнхий санхүүчийн үүрэг

1. Захирлын өмнө санхүүгийн эрсдэлийн удирдлага, түүнд тавих хяналтын үйл ажиллагааг хариуцан ажиллана.
2. Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ, үзүүлэхэд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагааны нээлттэй байдал, нягтлан бодох бүртгэлийн механизмаар хянадаг тогтолцоотой байх, хяналт хийх үүрэг хүлээнэ.

Сувилахуйн албаны даргын үүрэг

1. Эрсдэлийн багийн удирдлагын багийн гишүүн бөгөөд захирлын өмнө сувилахуйн тусламж, үйлчилгээний эрсдэлийн удирдлагын үйл явцыг хариуцан ажиллана.
2. Байгууллагын эрсдэлийг удирдлагын зохицуулалтыг хангахад сувилахуйн арга зүйч нарт тодорхой чиглэлийг өгнө.
3. Хариуцсан үйл ажиллагааныхаа хүрээнд эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх бөгөөд сувилахуйн тусламж, үйлчилгээний тохиолдол, ноцтой үйл явдлаас үүдэн гарах эрсдэлийг зохих ёсоор удирдаж, тайлагнах, үйл явцын төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх үүрэг хүлээнэ.
4. Алдаанаас суралцах тогтолцоог ханган ажиллаж өөрсдийн үйл ажиллагааны чиглэл дэх эрсдэлийг бүртгэх, мэдээлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.
5. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний эрсдэлийг буруулах, эрсдэлээс сэргийлэх чиглэлээр сургалт зохион байгуулна.

Тасгийн эрхлэгчийн үүрэг

1. Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдалтай холбоотой тохиолдол бүртгэх, мэдээлэх, журамд заасны дагуу хариу арга хэмжээ авах үйл ажиллагааг өөрийн удирдаж буй тасагт гардан хэрэгжүүлж дахин давтагдахаас сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ авна.
2. Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдалтай холбоотой тохиолдол бусад тасагт тохиодох эрсдэлээс сэргийлэх үүднээс мэдээлэл, туршлага хуваалцах үйл ажиллагааг ЭМТҮЧАБАлбатай хамтран хэрэгжүүлнэ.
3. Тасгийн хүрээнд өртөж болзошгүй эрсдэлийг бүртгэн мэдээлж, эрсдэлийн үнэлгээ хийн арилгах, бууруулах арга хэмжээг хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, орчны эрсдэлийн менежертэй хамтран төлөвлөж хэрэгжүүлнэ.
4. Тасгийн хүрээнд хэрэгжүүлж чадах эрх мэдлээс хэтэрсэн удирдах боломжгүй эрсдэлийн талаар эрсдэлийн баг, удирдлагад шуурхай мэдээлнэ.

Эмч, сувилагч, эмнэлгийн мэргэжилтэнгүүдийн үүрэг

1. Бүх ажилтнууд эрсдэлийн удирдлагыг байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахад чиглэгдсэн арга хэмжээ гэж ухамсарласан байна.
2. Хувь хүний (өвчтөн, ажилтан, гэрээт ажилтан гэх мэт) эрүүл мэнд, аюулгүй байдал, эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй аливаа үйл ажиллагааг өөрсдийн хариуцсан удирдлагадаа эрсдэл, тохиолдол мэдээлэх хуудсыг бөглөн өгч мэдээлэлх үүрэг хүлээн мэдээлнэ.
3. Хэрэв тохиолдол мэдээлсний дагуу ямар нэгэн хариу үйлдэл хийгдэхгүй байвал удирдлагад шууд мэдээлнэ.
4. Өөрсдийн гүйцэтгэж буй ажилд шаардагдах хувийн хамгаалах хэрэгсэл, тодорхой мэдлэгээ ашиглах гэх мэт аюулгүй ажиллагааны зохицуулгуудыг дагаж мөрдөнө.

Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, орчны эрсдэлийн менежерийн үүрэг

1. Байгууллагын эрсдэлийн багийн гишүүдтэй хамтран үйлчлүүлэгч болон нийт ажилтнуудын аюулгүй байдалтай холбоотой гадаад, дотоод эрсдэл, эрсдэлийн удирдлагын бодлогыг боловсруулна.
2. Байгууллагын өдөр тутмын үйл явц, дотоод болон гадаад орчны талаар эрсдэлийн үнэлгээ хийх, эрсдэлийг хянах, бууруулах зорилгоор байгууллагын эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөөнд шинэчлэл хийх санал, төслийг боловсруулан, эрсдэлийг бууруулах төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангуулна.
3. Байгууллагын удирдлагын багт эрсдэлийн үйл ажиллагааны талаар удирдлагад тайлагнана.
4. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой аюул эрсдэлээс хамгаалах талаар зохион байгуулсан арга хэмжээг баримтжуулан дүн шинжилгээ хийж түгээн дэлгэрүүлнэ.
5. Эрсдэлийн удирдлагын бодлогын дагуу эрсдэлийн багийн үйл ажиллагааг холбогдох тасаг, албадуудтай уялдуулах ажлыг зохион байгуулна.
6. Барилга байгууламжийн засвар үйлчилгээний өмнө, засварын явцад, засварын дараа гарч болох эрсдэл гэх мэт гадаад болон дотоод орчны эрсдэлээс сэргийлэх арга хэмжээг эрсдэлийн багтай хамтран урьдчилан төлөвлөж шийдвэрлэж хэвшүүлнэ.
7. Эрсдэлийг бүртгэх, үнэлэх, эрэмблэх хариу арга хэмжээ авах талаар байгууллагын ажилтнуудад сургалт зохион байгуулна.
8. Шаардлагатай баримт бичгийг хөтөлж, эрсдэлийн удирдлагын багийн хурлыг улирал тутам зохион байгуулна.